ულოცავთ მშვიდობის, შრომის, შეგებების

პროლეტარეთო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 1 (20042) პარასკევი, 1 იანვარი, 1988 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ დამსახურებული მხატვრის ი. ძლიგაძის პლაკატი.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის

მ. ს. გორბაჩოვის

საახალწლო მილოცვა საბჭოთა ხალხს

ძვირფასო ამხანაგებო!

უკანასკნელ წუთებს ითვლის 1987 წელი, რომელიც ისტორიის კუთვნილება ხდება. ადამიანის, ხალხის ცხოვრებაში ყოველი წელი თავისებურად განუმეორებელია.

ჩვენ, საბჭოთა ადამიანებს, 1987 წელი, უწმინარეს ყოველისა, დაგვახსოვდება, როგორც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70 წლისთვის წელი.

მთელი მსოფლიო ღირსეულად ადასებს ჩვენი რევოლუციის მნიშვნელობას, მის გავლენას მსოფლიო ცივილიზაციის ბედზე.

საიუბილეო დღეებში ჩვენ თითქოს დღევანდელი აზრები და საქმეები შევუჯერეთ ჩვენი ისტორიის გარიჟრაჟის საათებს, ლენინის იდეებსა და მათი ხორცშესხმის პირველ გამოცდილებას.

ჩვენ კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით — ლენინის იდეები იმარჯვებს, რევოლუცია გრძელდება.

იგი გრძელდება პროგრესის გზაზე, სოციალიზმის გზაზე ჩვენი საზოგადოების შეუქცევადი წინსვლით.

იგი გრძელდება მშვიდობისა და განიარაღებისათვის, კაცობრიობის გადარჩენისა და განვითარებისათვის ჩვენი ბრძოლით.

მიმავალი 1987 წელი ღრმა ცვლილებების, დიდი მასშტაბის გადაწყვეტილებების წელი, დაძაბული შრომის წელი იყო.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტის იანვრისა და ივნისის პლენუმების გადაწყვეტილებებით, საყოველთაო-სახალხოდ განხილული და მიღებული კანონით სახელმწიფო საწარმოს შესახებ განსაზღვრულია ჩვენი საზოგადოების რევოლუციური გარდაქმნის ძირითადი მიმართულებანი.

მიმდინარე წელი თითქოს ამთავრებს მის პირველ ეტაპს. ამ ეტაპის უდიდესი მონაპოვარია ჩვენს ქვეყანაში შექმნილი ახალი პოლიტიკური და ზნეობრივი იმპოსიერო.

საზოგადოება თავს აღწევს უძრაობის მდგომარეობას, იზრდება ჩვენი ქვეყნის საქმეებისათვის საბჭოთა ადამიანების საზოგადოებრივი აქტიურობა და პასუხისმგებლობა.

ღრმავდება პატიოსანი, კეთილსინდისიერი შრომის ავტორიტეტი.

საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სულ უფრო მეტად მკვიდრდება დიდი მომთხოვნელობა, კრიტიკა და თვითკრიტიკა, ფართო დემოკრატიზმი და საჯაროობა.

ძვირფასო ამხანაგებო!

უკანასკნელ წუთებს ითვლის 1987 წელი, რომელიც ისტორიის კუთვნილება ხდება. ადამიანის, ხალხის ცხოვრებაში ყოველი წელი თავისებურად განუმეორებელია.

ჩვენ, საბჭოთა ადამიანებს, 1987 წელი, უწმინარეს ყოველისა, დაგვახსოვდება, როგორც დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70 წლისთვის წელი.

მთელი მსოფლიო ღირსეულად აფასებს ჩვენი რევოლუციის მნიშვნელობას, მის გავლენას მსოფლიო ცივილიზაციის ბედზე.

საიუბილეო დღეებში ჩვენ თითქოს დღევანდელი აზრები და საქმეები შევუჯერეთ ჩვენი ისტორიის გარიჟრაჟის საათებს, ლენინის იდეებსა და მათი ხორცშესხმის პირველ გამოცდილებას.

ჩვენ კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით — ლენინის იდეები იმარჯვებს, რევოლუცია გრძელდება.

იგი გრძელდება პროგრესის გზაზე, სოციალიზმის გზაზე ჩვენი საზოგადოების შეუქცევადი წინსვლით.

იგი გრძელდება მშვიდობისა და განიარაღებისათვის, კაცობრიობის გადარჩენისა და განვითარებისათვის ჩვენი ბრძოლით.

მიმავალი 1987 წელი ღრმა ცვლილებების, დიდი მასშტაბის გადაწყვეტილებების წელი, დაძაბული შრომის წელი იყო.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტის იანვრისა და ივნისის პლენუმების გადაწყვეტილებებით, საყოველთაო-სახალხოდ განხილული და მიღებული კანონით სახელმწიფო საწარმოს შესახებ განსაზღვრულია ჩვენი საზოგადოების რევოლუციური გარდაქმნის ძირითადი მიმართულებანი.

მიმდინარე წელი თითქოს ამთავრებს მის პირველ ეტაპს. ამ ეტაპის უდიდესი მონაპოვარია ჩვენს ქვეყანაში შექმნილი ახალი პოლიტიკური და ზნეობრივი იმპოსიერო.

საზოგადოება თავს აღწევს უძრაობის მდგომარეობას, იზრდება ჩვენი ქვეყნის საქმეებისათვის საბჭოთა ადამიანების საზოგადოებრივი აქტიურობა და პასუხისმგებლობა.

ღრმავდება პატიოსანი, კეთილსინდისიერი შრომის ავტორიტეტი.

საზოგადოებრივ ცხოვრებაში სულ უფრო მეტად მკვიდრდება დიდი მომთხოვნელობა, კრიტიკა და თვითკრიტიკა, ფართო დემოკრატიზმი და საჯაროობა.

რა თქმა უნდა, გარდაქმნა იოლად და უმტკივნეულოდ რიდი ხდება. ყველაფერი და ყოველთვის ერთბამად ისე არ გამოგვდის, როგორც ჩაფიქრებული გვაქვს, ძველი უბრძოლველად არ უთმობს გზას ახალს.

მაგრამ, ამან არ უნდა დაგვაღონოს. და, მით უმეტეს, უკან არ უნდა დაგვახვევინოს სიძნელეთა წინაშე. ჩვენ ხელი მოვკიდეთ უზარმაზარ საქმეს, რომელიც გარდაგვქმნის ჩვენც, გარდაქმნის მთელ ჩვენს ქვეყანასაც. ცხადია, რომ ეს თავისთავად არ მოხდება. საჭიროა ჩვენი ერთობლივი ძალისხმევა.

ჩვენ ვგრძნობთ გარდაქმნისათვის გამიზნული პარტიის კურსის მზარდ მხარდაჭერას. დღითი დღე ჩვენს ხალხში მტკიცდება ახალი ამოცანების გადაუდებლობის გაგება.

ეს კი საბოლოო ანგარიშით უმნიშვნელოვანესი და უმთავრესია.

გარდაქმნა სულ უფრო მეტ ზემოქმედებას ახდენს ჩვენს ეკონომიკაზე.

მიმავალი წელი უბრალოდ არ ყოფილა სამეურნეო საქმეებში, მაგრამ მას ვგრძნობთ ზამთარებთ მრეწველობაში, კაპიტალურ მშენებლობაში, სოფლის მეურნეობაში, ტრანსპორტზე.

ხორციელდება ჯანმრთელობის დაცვის, მეცნიერებისა და კულტურის, მომსახურების სფეროს განვითარების დიდი სოციალური პროგრამები. დასახულთან შედარებით მეტი ბინები აშენდა ქვეყნის ყველა რეგიონის ქალაქებსა და სოფლებში.

რა თქმა უნდა, ამხანაგებო, ყოველივე ამაზე რომ ვლაპარაკობთ, კარგად გვესმის: ჩვენი ეკონომიკა ვერ აკმაყოფილებს ადამიანთა ბევრ საარსებო მოთხოვნილებას. წინ გველის უდიდესი და ძნელი მუშაობა.

ახალი წელით დაიწყება გარდაქმნის ახალი ეტაპის ათვლა. ეს იქნება პასუხსაგები ეტაპი საზოგადოების ცხოვრების ყველა მხარის — როგორც მატერიალური, ისე სულიერი მხარეების ღრმა განახლების გზაზე.

ჩვენს წინაშე დგას ორი ურთიერთდაკავშირებული საკანონო ამოცანა — საზოგადოების შემდგომი დემოკრატიზაცია და რადიკალური ეკონომიკური რეფორმა.

1 იანვრიდან ძალაში შედის კანონი სახელმწიფო საწარმოს შესახებ.

ეს ნიშნავს — შრომითი კოლექტივების უმრავლესობა მუშაობას და ცხოვრებას დაიწყებს სრული სამეურნეო ანგარიშის, თვითდაფინანსებისა და თვითმმართველობის პირობებში.

ეს ნიშნავს — ყველამ ვისწავლოთ ვიყოთ წარმოების სრულუფლებიანი ბატონ-პატრონები.

ეს ნიშნავს — ვიმოქმედოთ ისე, რომ თითოეულ კოლექტივში საპატიოდ ითვლებოდეს შემოქმედებითი შრომა, ინიციატივა და პასუხისმგებლობა, ორგანიზებულობა და დისციპლინა.

კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი დარწმუნებულია, რომ მუშაობა კლასი, გლეხობა, ინტელიგენცია, ყველა საბჭოთა ადამიანი — როგორც ეს ბარიერთგზის ყოფილა ჩვენი ისტორიის მკვეთრი შემობრუნების დროს — გამოიჩენენ მათთვის დამახასიათებელ დიდ ზნეობრივ თვისებებს, პატრიოტიზმს, გამძლეობასა და გამრჯეობას, მომავლის რწმენას, რათა ახალი დიდი ნაბიჯი გადავდგათ გარდაქმნის გზაზე.

და მაშინ თითოეულის ცხოვრება, უთუოდ, უკეთესი გახდება მატერიალურად და უფრო მდიდარი სულიერად.

ძვირფასო ამხანაგებო! ჩვენი განვითარების პერსპექტივებს ვუკავშირებთ კაცობრიობის მშვიდობიან მომავალს.

კიდევ ბევრი უნდა ვილვაწოთ იმისათვის, რომ შევქმნათ უიარაღო და უსაფრთხო მსოფლიო, სადაც ხალხთა ურთიერთობაში გაბატონებული იქნება პატივისცემა, ურთიერთგაგება და თანამშრომლობა.

ამ მიზნისაკენ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები უკვე გადაიდგა. 1987 წელი, გარკვეული თვალსაზრისით, სამიჯნო ეახდა და დასაბამი მისცა ბირთვული იარაღის ლიკვიდაციის ისტორიულ პროცესს.

საშუალო და ნაკლები სიმორის რაკეტების სრული ლიკვიდაციის შესახებ ხელშეკრულების ხელმოწერა საბჭოთა ავშირ-ამერიკის ვაშინგტონის შეხვედრაზე დიდი მოვლენა. მსოფლიო პოლიტიკაში, ახალი პოლიტიკური აზროვნების გამარჯვება.

ეს მთელი მსოფლიო გაერთიანების წარმატებაა.

გადაიდგა პირველი ნაბიჯი — ძნელი, მაგრამ ფრიად მნიშვნელოვანიც. იგი გადაიდგა კაცობრიობის ინტერესებისათვის.

დიდი და ფასდაუდებელია საბჭოთა ხალხის დამსახურება, გმირული მეცადინეობით მან შექმნა ეკონომიკური, მეცნიერულ-ტექნიკური და თავდაცვითი პოტენციალი, რომელიც საშუალებას გვაძლევს პარტნიორებს თანასწორად ველაპარაკოთ.

ჩვენი ხალხის [illegible]ოვარი, თავდადებული ბრძოლა მშვიდობისა და [illegible]ერთგაგებისათვის გახდა ნაწილი მსოფლიოს ყველა ადამიანის ერთიანი გიგანტური მორალობისა მსოფლიო ცივილიზაციის შენარჩუნებისათვის, პლანეტაზე მშვიდობის დამკვიდრებისათვის.

ახალ, 1988 წელს იმის მტკიცე რწმენით ვეგებებით, რომ ეს ბრძოლა გაიზრდება, გადაიდგმება ახალი პრაქტიკული ნაბიჯები საყოველთაო განიარაღების, სახელმწიფოთა შორის ნდობის [illegible]ანტ[illegible]ებისა და მშვიდობიანი თანამშრომლობის გაფართ[illegible]ებ[illegible]ს გზ[illegible].

ჩვენ უბრალოდ მსოფლიოს შეხოზ[illegible]ეა [illegible]ოდი გვინდა. ჩვენ გვინდა, რომ იგი [illegible]ლეს უკეთესი, რომ იქ იყოს მეტი სამართლიანობა და თ[illegible]ისუფლება. ჩვენ [illegible]ვიხურს მსოფლიო, რომელიც საქმით ამკვიდრებს პ[illegible], ალაზვებს მშრომელ კაცს.

ვიხორციელებთ რა ჩვენს სოც[illegible]ულ [illegible]ანებს და ვავითარებთ სოციალიზმს, ვხედავთ [illegible] ამდენად მჭიდროდ არის დაკავშირებული ეს ზოგადსაკაცობრიო პრობლემების გადაჭრასთან.

ამ თვალსაზრისით ჩვენს გარდაქმნასაც აქვს ზოგადსაკაცობრიო მნიშვნელობა, რაც უდიდეს ისტორიულ პასუხისმგებლობას გვაკისრებს.

ამხანაგებო! დღე, ახალი 1988 წელი ბედნიერი ყოფილიყოს ყველა ჩვენგანისათვის, ჩვენი ს[illegible]შობლოსათვის, მსოფლიოს ყველა პატიოსანი ადამიანისათ[illegible]ს. [illegible] პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმა[illegible]ესი საბჭოს პრეზიდიუმის, სსრ კავშირის მინისტრთ[illegible] საბჭოს სახელით გილოცავთ ახალი წლის დღესასწაულს.

საახალწლო მილოცვის სიტყვებით მივმართავთ მ[illegible] სოციალისტური ქვეყნების ხალხებს, ჩვენს მეგობრებ[illegible] მთელ მსოფლიოში.

დღე, ახალი წელი შრომის, გონიერებისა და პუმანურობის ახალი გამარჯვებების და, მაშასადამე, მშვიდობისა და სიკეთის წელი გამხდარიყოს.

გილოცავთ ახალ წელს, ძვირფასო ამხანაგებო!

მ. ს. გორბაჩოვი შეხვდა ა. კუნიალს

30 დეკემბერს მ. ს. გორბაჩოვი სკკპ ცენტრალურ კომიტეტში შეხვდა პორტუგალიის კომპარტიის გენერალურ მდივანს ა. კუნიალს, რომელიც დასასვენებლად არის ჩამოსული საბჭოთა კავშირში.

ორი მოძმე პარტიის ხელმძღვანელებმა ერთმანეთს გაუზიარეს აზრი ფართო წრის საერთაშორისო პრობლემებზე. განიხილეს მსოფლიო კომენისტური და მუშათა მოძრაობის აქტუალური საკითხები.

მ. ს. გორბაჩოვმა თქვა, თუ როგორ მუშაობენ საბჭოთა კომუნისტები, საბჭოთა კავშირის მშრომელები გარდაქმნის ახალი ეტაპის ამოცანების განსახორციელებლად.

ა. კუნიალმა ილაპარაკა ქვეყნის განვითარების თანამედროვე ეტაპზე პორტუგალიის კომპარტიის საქმიანობის შესახებ.

შეხვედრამ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და პორტუგალიის კომპარტიის ურთიერთობის დამახასიათებელი მეგობრობისა და ამხანაგური პარტიულობის ვითარებაში ჩაიარა.

გულითადი მილოცვა

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მისასალმებელი დეპეშა გაუგზავნეს კუბის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს, კუბის რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ამხანაგ ფიდელ კასტრო რუსს რესპუბლიკის ეროვნული დღესასწაულის — განთავისუფლების დღის გამო.

საბჭოთა ადამიანები, ნათქვამია მისასალმებელ დეპეშაში, ამხანაგური დაინტერესებით აღიქვამენ თვალს ამკმაად კუბაში მიმდინარე პროცესებს, რომელთა მიზანია სოციალიზმის მდიდარი პოტენციალის უფრო ეფექტიანი გამოყენება. სოციალისტური კუბა სამართლიანად სარგებლობს დიდი ავტორიტეტით მსოფლიო ასპარეზზე. მსოფლიოში იციან და აფასებენ კუბის ძალისხმევას ახალი მსოფლიო ეკონომიკური წყობილების დამყარებაში, განვითარებადი ქვეყნების საგარეო დავალიანების პრობლემის სამართლიან გადაჭრაში, მიუმხრობლობის მოძრაობის განმტკიცებაში.

რევოლუციის შემდგომ წლებში სსრ კავშირისა და კუბის ხალხთა შორის დამყარდა ნამდვილი ძმური ურთიერთობა, რომელსაც საფუძვლად უდევს საერთო მიზნები და იდეალები. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და კუბის კომპარტიის ღრმა ურთიერთგაგებისა და ერთიანობის დადასტურება გახდა ორი პარტიის ხელმძღვანელთა მოსკოვის ამასწინანდელი მეხვედრის შედეგები.

საბჭოთა ადამიანები კუბელ კომუნისტებს, მთელ კუბელ ხალხს უსურვებენ წარმატებებს სოციალისტური შენებლობის საქმეში, კუბის კომპარტიის III ყრილობის გადწყვეტილებათა შესრულებაში, ბედნიერებასა და აყვავებას ახალ, 1988 წელს.

საახალწლო

თუმცა ერთი წლით კიდევ შენცირდა
ისედაც მოკლე სიცოცხლე ჩვენი, —
მაინც იმედის გვანთებს ცეცხლი და,
მაინც მომავალს შეგ[illegible]ირეთ რწმენით!

მაშ, გაუმარჯოს იმედს და რწმენას,
მზეს და მშვიდობას, კაცს და სიცოცხლეს!
იყოს ხალისი და ალმაფრენა,
და ხალხთა ძმობა მარადისობდეს!

ზაურ გოლძმაძე.

კოსმოსურ ვახტზე

ფრინის მართვის ცენტრი. 31 დეკემბერი. (საკ.ინფ.). დედამიწისარგალე ორბიტაზე ხვდება 1988 წელს საბჭოთა კოსმონავტები ვლადიმერ ტიტოვი და მუსა მანაროვი. უკვე დღეს 14 საათსა და 57 წუთზე მოსკოვის დროით „ირის" პილოტირებული კომპლექსი პირველად შევა „ახალი წლის ზონაში". ეს მოხდება ახალ ზელანდიის თავზე, ხოლო 1 იანვარს 00 საათსა და 00 წუთზე მოსკოვის დროით კოსმონავტები გადაფრენენ კეთილი იმედის კონცხის რაიონს.

დღევანდელი განრიგით ვითვალისწინებულია საცხოვრებელ ნაკეთურებში „ანგბადის შეკუმშვისათვის განკუთვნილი „ელექტრონ" დანადგარის მუშაობისათვის მომზადება და ჩართვა, რადიოკავშირის საშუალებათა შემოწმება, სიცოცხლის უზრუნველყოფის სისტემის სახარჯი ელემენტების ინვენტარიზაცია.

ხვალ ვლადიმერ ტიტოვი და მუსა მანაროვი დაისვენებენ. ფრინის მართვის ცენტრი მოუფიცავს კოსმონავტებს ახალ წელს, მოგლენ ნათესავები და მეგობრები.

ეკიპაჟის შეთაურს ამ დღეს 41 წელი შეუსრულდება.

ორივე კოსმონავტი თავს კარგად გრძნობს.

„ირი" ორბიტული კომპლექსის ფრენა ნორმალურად მიმდინარეობს.

გულის სითბო — ბავშვებს, ვეტერანებს

ბავშვების ამ სამფლობელოს გაჩენა პრეტენზიულ კურორტ წყნეთში მიმდინარე ბუთწოლდისათვის გათვალისწინებული არ იყო. მით უფრო ფართო რეზონანსი გამოიწვია ერთი წლის წინათ აქ სპავშვო სახლისათვის მთავრობის აბრაკების გადაცემამ. თვისებრივად ახალი სახელმწიფო პოლიტიკა დაადასტურეს რესპუბლიკის სადირექტორო ორგანოს დადგენილებამ, რომელთა მიზანია ბავშვის სახლში, სპავშვო სახლისა და სკოლა-ინტერნატებში მშობლების მზრუნველობის მოკლებული ბავშვების აღზრდის, სწავლებისა და მატერიალური უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.

30 დეკემბრის წყნეთის სპავშვო სახლის ბავშვებს ესტუმრნენ ამხანაგები ჯ. ი. პატიაშვილი და ბ. ვ. ნიკოლსკი. მათთან ერთად იყვნენ ბავშვების მზრუნველი შეფები — რესპუბლიკის საშინაო საქმეთა მინისტრებისა და განათლების სამინისტროების და თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის წარმომადგენლები. მათი დახმარებით აქ გაკეთდა შენობის რეკონსტრუქცია, კეთილშობილ ეზოები, შემოტანილ საჭირო ტექნიკა, დიდაქტიკური მასალები, ბავშვებს გადაეცათ სასურსათო ავტომანქანა, რომელიც ყოველთვის სავსეა შეფების მიერ გამოგზავნილი ტვირთით. მათ გაზზრახული აქვთ 1988 წელს აშენონ სკოლა. საიუტრო აუზი, სპორტული და სააქტო დარბაზები, ზაფხულში კი ბავშვები დასასვენებლად გაგზავნონ პიონერულ კურორტ ურეკში.

სტუმრები აქ გეიცნენ ბავშვების მოგლის ორგანიზაციას, დაინტერესდნენ მათი კვებით, სწავლებით, აღზრდით, შემდეგ კი ისინი მიიწვიეს საახალწლო ნაძვისხეზე სათამაშო ოთახში, სადაც ნორჩმა მასპინძლებმა გაბარათეს მხარული იმპროვიზებული კონცერტი. გეგრილი საშემლ-საშელოე ყველასათვის საკმარისად იყო — თაფლი, ტკბილეული, მანდარინი, ყურძენი.

...ახალი წლის წინა დღეს ეკა ზვიდი წლისა გახდა.

— მიიღე ჩვენი საჩუქრები, — უთხრეს მას მეგობრებმა მანანამ, ირაკლიმ და სხვებმა, რომლებმაც გაუწოდეს გოგონას თავიანთი ნახატები, ღია ბარათები. დანარჩენებმა კი ეუბნალარის პატივსაცემად მოარწყეს „მუსიკალური ექსპრომტი. მომაჯადოებელი ხანგები ილვრებოდა ფანდურიდან და სალამურიდან, რომლებსაც მარჯვედ უკრავდნენ გია და გოგიტა. მათი თანამოკლის რუსლანის წკრიალა ხმამ დაგვარწმუნა, რომ უთუოდ აქეს ბუნებრივი ნიჭი. თუმცა ამაში დაარწმუნებთ მაშინაც, როცა ვუყურებდით, თუ რა პროფესიულად და ოსტატურად შეასრულეს ცეკვა გიამ და რუსუდამ.

ყველაფერი, რაც ხდებოდა, საგანსახარულო, მხიარული და ოდნავ ნოსტალგიანი იყო. ყოველ შემთხვევაში, გასაგები იყო, თუ რატომ არ უნდოდა თვალზე ცრემლმომდგარ ხუთი წლის შორეულს აქედან წასვლა... ეხლ, როცა მას მოაკითხა დედამ, რომელმაც შეიგნო თავისი შეცდომა. ალბებ იმიტომ, რომ მას, ისევე როგორც დანარჩენ ბავშვებს, აქ ერთობაშიდ რამდენიმე დედა ჰყავს? თუმცა მათ სხვადასხვა სახელი და გვარი აქვთ — ზზია ალეწმაროშელი, დოდო დავითიანი, ნანა მამალაძე, მედეა ასლანიძე, ლია კობულაშვილი...

ჩვენი გულის სითბო სჭირდებთ როგორც ბავშვებს, ისე უფროსო თავიანთ წარმომადგენლებსაც. ზოგიერთმა მათგანმა სხვადასხვა გარემოების გამო თავისი სახლი პოვა პერსონალურ პენსიონერთა რესპუბლიკურ პანსიონატში, რომელიც თბილისის ზღვისკენ მიმავალ გზაზეა.

მათ ესტუმრნენ ამხანაგები ჯ. ი. პატიაშვილი და ბ. ვ. ნიკოლსკი. მათ გამოიკითხეს ვეტერანების ყოფა-ცხოვრებისა და დასვენების პირობები, დაათვალიერეს ოთახები, სასადილო, სამკურნალო ფიზიკურული კაბინეტი, რომელიც უახლესი ტრენაჟორებით არის აღჭურვილი, კლუბი, ესაუბრნენ პანსიონატის მცხოვრებლებს. აღინიშნა მათი დამსახურება პატრიოტისა და ხალხის წინაშე, ჩვენი საზოგადოების, მისი ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის განმტკიცება-განვითარებაში.

შეხვედრის დროს სტუმრებს უამბეს ამ შესრულებულ რომანტზე, ტანსაცმლით, ფეხსაცმლით მომარაგების გაუმჯობესებაზე, შეფების — სახელმწიფო დაწესებულებებისა და აგროსამრეწველო კომპლექსის მუშაკთა პროფკავშირების რესპუბლიკური კომიტეტების დახმარებაზე. ამ უკანასკნელებმა, სხვათა შორის, პენსიონერებს საჩუქრად გადასცეს ფერადი ტელევიზორი, აქ ზშირად მოდიან მეზობლად მდებარე № 48 და № 129 საშუალო სკოლების მოსწავლეები, რომლებიც კონცერტებს მართავენ.

შეუმჩნეველი არ დარჩენილა აქ დასტრგული თვითმმართველობის გარკვეული პრაქტიკაც. მაგალითად, თ. კ. ჯოხონელიძემ სტუმრებს უამბო უხეცესთა საბჭოს საქმიანობის შესახებ, რომელსაც იგი მეთაურობს და ამავე დროს დასვა საკითხი, რომ უნდა დაჩქარდეს შენობის გეგრილი ახალი კორპუსის მშენებლობა. თავის მხრივ, პანსიონატის დირექტორმა ი. ლ. ყაკაშვილმა სტუმრების ყურადღებას მიაპყრო ფორმალურ შეფობას თბილისის № 4 სახლთსაშენებელი კომბინატის მხრივ, სადაც ნიადაგ „ივენყიბენ“ პენსიონერთა საჭიროებასა და განცხადებს.

— სამედიცინო მომსახურების მხრივ არავითარი პრეტენზია არ გვაქვს—თქვა პანსიონატის მთავარმა ექიმმა და მისი პატრონაჟნიაკიის მდივანმა ვ. კ. გუდაძემ. — აქ გაიზარდა პროცედურების რიცხვიც იმათთვის, ვისაც ეს სჭირდება, და მედიკამენტებსაც. იმეოთი გამონაკლისის გარდა, ფრთოლად ვიღებთ, ერთი სიტყვით, ერთსულოვნად, ერთ ოჯახად ვცხოვრობთ. ეს ერთხელ კიდევ გავიფიქრეთ, როცა ა. ლ. სიმონია სიძემ და ზეციერმელმა დიდი ხნის მოლაპარაკების შემდეგ ძლივს დათანხმეს შინ დაბრუნებულიყო.

ნატურალური, ახალი, ჯერ კიდევ თოვლით დაფარული ნაძვისხე გამოგზავნეს თბილისის № 1 სპავშვო სახლში ბორჯომიდან. ამისათვის ეზრუნეს ბავშვების შეფებმა, საწარმოო გაერთიანება „გალთიადის“ მშრომელებმა. მომავალი ახალი წლის დღესასწაულის სიხარულის გასაზიარებლად პატრიოტებთან მოვიდნენ საქართველოს სსრ მინისტრთა სახლის თავჯდომარე ო. ე. ჩერქეზია, პატრის, თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი ვ. ი. ალავიძე, გაერთიანება „ელმავალშენებლის“ ბრიგადირი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრი ე. ა. ტორნიძე.

სტუმრებმა დაათვალიერეს ბავშვების სძინელი ოთახები, სასადილო, შეფებისაგან მოგებული ახალი ავეჯი, სახელოსნოები, სადაც იმართება შრომის გაკვეთილები გოგონებისათვის, რომლებიც კერავს სწავლობენ, და ბიჭებისათვის, ხეზე მხატვრული კვეთის ანბანს რომ ეუფლებიან. ბავშვებმა მიიღეს სახალწლო საჩუქრები.

ამავე დროს ილაპარაკეს სპავშვო სახლის სძინელებზეც, კერძოდ, ალნიშნეს სივიწროვე, ოთახების ნაკლებობა, რის გამოც ბავშვებს სათამაშო ოთახიც კი არა აქვთ. თუმცა დაპპირდნენ, რომ ამ პრობლემებს გადაჭრიან, შესაძლოა, მიმენების შემდეგ.

— მალე კი, უფრო ზუსტად 1988 წლის 3 იანვარს, გვეკნება ჩვენი ანდაზა „ლიაზის“ მარკის ავტობუსი, — ვერ ფარავს სიხარულს 13 წლის გიორგი ჯაკანიძე. — გადაწყვეტილება ამის შესახებ მიიღო საბჭოთა კავშირის ვ. ი. ლენინის სახელობის სპავშვო ფონდმა. წარმოგიდგენია, სწორედ მე და ბედოგოგ ბ. ლეონაძეს გვხვდა წილად პატივი გავემგზავროთ მოსკოვს საჩუქრისათვის!

საახალწლო დღესასწაულის წინ სპავშვო სახლებს, ობოლი ბავშვების სახლებსა და სკოლა-ინტერნატებს ეწვივნენ ამხანაგები გ. ა. ანჩაბაძე, ა. ნ. გლეგორიძე, გ. ნ. ეწუქიძე, ო. გ. ვარძელაშვილი, ზ. ა. ჩხეიძე, ნ. ა. ჭითანავა, გ. ხ. ემორიძე, ჯ. კ. მარგველიძე, ფ. ს. სანაკოევი, ნ. რ. ალკაინა, ვ. მ. სირაძე. (**საქინფორმი**).

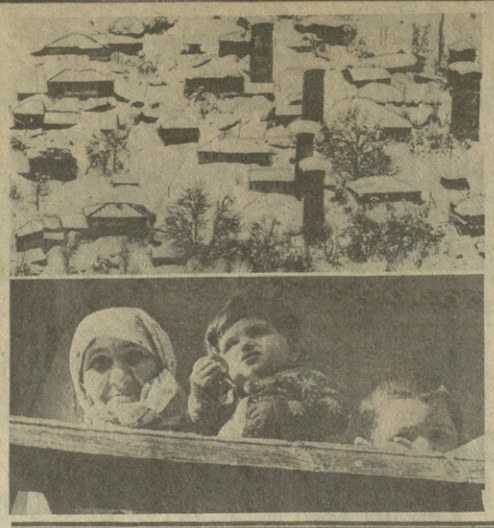

სვანი მეკვლე

უშბაზე ამალლებული,
ჯიხვივით გალალებული,
სვანი კაცი ვარ - ბამბერი,
ლომივ ჩემი ალაბი.
შენი მეკვლე ვარ, მამულო,
შენი მთისა და ბარისა,
მარადამს მადიდებელი
შენი მზისა და მთვარისა, —
დამილოცნია მომშენი
ყველა კუთხის და მხარისა.

აკაკი გელოვანი.

▼ ▼

მეგობრობის სადღეგრძელი

...ერთი წლის წინ აქ, ლენტების რაიონის სოფელ სახაშში, სადაც 141 ოჯახი ცხოვრობდა, ხტიქიან დიდი უბედურება დაატრიალა. სასაფლაოებმა მშობლიური კერა მიატოვეს. სოფელი დაიცალა — თითქოს დიდი ხნით.

მაგრამ მთიელს ბარში რა გაამძიმებინებს?! ზაფხულში აქაურებს ისევ მშობლიური ადგილებისაკენ გამოუწია გულმა. და აი, ახალი წლის წინ პირველი ქორწილიც გადაიხადეს, პირველი, და თან უჩვეულო — სამამულო ომის ვეტერანის კონსტანტინე ონიანის სამმა ვაჟმა — დაგვრიმამ, რობინზონმა, და თემურმა შეეძინეს საკუთარი ოჯახები.

ზეიმზე მთიელმა სოფელმა მოიყარა თავი. სოფელ საკულიელებიც მოიპატიჟეს წყალტუბოს ზონიდან, სადაც გასაბერში შეფარეს მთიელები. პირველი სადღეგრძელო, ტრადიციის საწინააღმდეგოდ, ნეფე-პატარძლისა კი არ შეისვა, არამედ მეგობრობისა.

ჩვენი გაზეთის მკითხველებს საკმაო ინფორმაცია აქვთ იმაზე, თუ როგორ მიმდინარეობს მრავალსერიიანი მხატვრული ფილმის „დონ კიხოტის“ გადაღებები. ახლა შეგვიძლია გაუწყოთ, რომ ფილმის გადაღება დამთავრდა და მას წელს ნახავს მაყურებელი.

— უფრო ზუსტად — წლის ბოლოს, — უთხრა „კომუნისტის“ კორესპონდენტს ფილმის დამდგმელმა რეჟისორმა, სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა, ლენინური პრემიის ლაურეატმა რეზაზ ჩხეიძემ. — ფილმი ორნაირად გამოვა: 9 სერიად ტელევიზიისათვის და უფრო კომპაქტური — 4 სერიად — კინოეკრანებისთვის. გასრულდა ათი წლის ფიქრი და ჯაფა, უკვე ყველაფერი ფირზეა ალბეჭდილი და ალარაფერი შეიცვლება, მე, როგორც დამდგმელ რეჟისორს, მხოლოდ ეს შემიძლია ვთქვა წინასწარ: ძალიან კარგი მსახიობთა შემადგენლობა — კახა კავსაძე, მამუკა კიკალეიშვილი, რამაზ ჩხიკვაძე, გიორგი ხარაბაძე, ანასტასია ვერტინსკაია, ლენინდ კუნარაულთვე და სხვანი საინტერესო სახეებს ქმნიან. რა თქმა უნდა, ფილმის ღირსებას განსაზღვრავს დონ კიხოტის და სანჩოს სახე. ამ გმირებზე ყველს თავისი წარმოდგენა აქვს და, ჩემი აზრით, კახა კავსაძემ და მამუკა კიკალეიშვილმა მოახერხეს ბევრი ახალი შტრიხი შეემატებინათ ამ გმირებისათვის, თანაც ისე, რომ არ დაშორებოდნენ ტრადიციულ სახეს, რაც ჩვენში არსებობს ცნობილი მხატვრის დორეს ილუსტრაციებით. ჩვენთვის სასიამოვნო იყო, როცა ესპანეთში გადაღებების ფილმ მადრიდის ქუჩებში თუ ლამანჩის სოფლებში აპარატთან უამრავი ხალხი იყრიდა თავს, ზოგიერთი ეპიზოდის გადაღების შემდეგ ისინი ტაშსაც კი უკრავდნენ, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი მსახიობები ქართულად მეტყველებდნენ.

უნდა გითხრათ, რომ ჩვენს ესპანელ კოლეგებს ,მიეწონათ გადაღებული მასალა. მათ, საერთოდ, დიდი ყურადღება გამოიჩინეს. კერძოდ, მაგლობელი ვართ „მიგელ სანჩეს ინფანტესის“ ფირმის და ბასკეთის სახელმწიფო ტელევიზიისა, ბასკეთის დაინტერესება და მონაწილეობა სურთმი ჩვენთვის მრავალმხრივ სასიხარულო იყო. სულ მალე თბილისში ჩამოვა ესპანელ და ბასკ კინემატოგრაფისტთა დელეგაცია, მათ შორის ქალაქ ბილბაოს მერიც, რომელის სურვილია დამმობილების აქტი დადოს თბილისთან...

საერთოდ მინდა ალვნიშნო: დღეს ქართული კინოს საერთაშორისო ავტორიტეტი იმდენად დიდია, რომ ზოგიერთი ფილმს საზღვარგარეთელ კინემატოგრაფისტებთან ერთად ვიღებთ. ეს უფთიერთობა და თანამშრომლობა 1988 წელსაც გაგრძელდება.

და ბოლოს, თუ ეს შესაძლებელია, თქვენი გაზეთის საშუალებით მინდა ახალი წელი მივულოცო ქართველობას, ჩვენს რესპუბლიკას, ჩემს კოლეგებს, რომლებიც უანგაროდ ემსახურებიან ეროვნულ კინემატოგრაფს.

ბედნიერება და წინსვლა დაგვეხმაროს!

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გასრულდა დონ კიხოტის ოდისეა

რეჟაზ ჩხეიძე:

ფილმი ჯერ კიდევ გამოვა ეკრანებზე

ნათ ამ გმირებისათვის, თანაც ისე, რომ არ დაშორებოდნენ ტრადიციულ სახეს, რაც ჩვენში არსებობს ცნობილი მხატვრის დორეს ილუსტრაციებით. ჩვენთვის სასიამოვნო იყო, როცა ესპანეთში გადაღებების ფილმ მადრიდის ქუჩებში თუ ლამანჩის სოფლებში ამარატთან უამრავი ხალხი იყრიდა თავს, ზოგიერთი ეპიზოდის გადაღების შემდეგ ისინი ტაშსაც კი უკრავდნენ, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი მსახიობები ქართულად მეტყველებდნენ.

უნდა გითხრათ, რომ ჩვენს ესპანელ კოლეგებს ,მოეწონათ გადაღებული მასალა. მათ, საერთოდ, დიდი ყურადღება გამოიჩინეს. კერძოდ, მაგლობელი ვართ „მიგელ სანჩეს ინფანტესის“ ფირმის და ბასკეთის სახელმწიფო ტელევიზიისა, ბასკეთის დაინტერესება და მონაწილეობა სურთმი ჩვენთვის მრავალმხრივ სასიხარულო იყო. სულ მალე თბილისში ჩამოვა ესპანელ და ბასკ კინემატოგრაფისტთა დელეგაცია, მათ შორის ქალაქ ბილბაოს მერიც, რომელის სურვილია დამმობილების აქტი დადოს თბილისთან...

საერთოდ მინდა ალვნიშნო: დღეს ქართული კინოს საერთაშორისო ავტორიტეტი იმდენად დიდია, რომ ზოგიერთი ფილმს საზღვარგარეთელ კინემატოგრაფისტებთან ერთად ვიღებთ. ეს უფთიერთობა და თანამშრომლობა 1988 წელსაც გაგრძელდება.

და ბოლოს, თუ ეს შესაძლებელია, თქვენი გაზეთის საშუალებით მინდა ახალი წელი მივულოცო ქართველობას, ჩვენს რესპუბლიკას, ჩემს კოლეგებს, რომლებიც უანგაროდ ემსახურებიან ეროვნულ კინემატოგრაფს.

ბედნიერება და წინსვლა დაგვეხმაროს!

ფაქტი — ■ — მოვლენა — ■ — კომენტარი

▼ ▼

მოეწყობა პირველად

ჩვენ უკვე შევეჩვიეთ იმას, რომ საქართველო სახელმარგარეთ გამართული საერთაშორისო გამოფენებისა და ბაზრობების საბჭოთა იქსპოზიციების შუდმივი მონაწილეა. რესპუბლიკა 28-ჯერ იყო წარმოდგენილი დამოუკიდებელი განყოფილებებით სსრ კავშირის ექსპოზიციაში, მათ შორის ბარსელონის საერთაშორისო ბაზრობაზე შარმან ივნისში. საქართველოს სსრ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა, რომელიც საგარეო-ეკონომიკური ყავშირურთიერთობის ახალ ნორმებს ამუშავებს და ნერგავს, მოაკვშირე რესპუბლიკათა შორის პირველი აწყობს გაისად საქართველოს, რესპუბლიკის ეკონომიკის დღეებს იუგოსლავიაში. გარდა ამისა, დასავლეთ ბერლინში საბჭოთა საგარეო-საავაჭრო გაერთიანებათა ბიუროს წინადადებით აქ საკავშირო საზოგადოება „ნოოვოქმსორტთან“ ერთად მოეწყობა საქართველოს ხალხური შემოქმედების ნაწარმისა და ადგილობრივი მრეწველობის საქონლის გამოფენა-გაყიდვა. ამგვარად მიმდინარეობს გამალებული მზადება საქართველოს მოხსწელობისთვის საბჭოთა ექსპოზიციაში საერთაშორისო ბაზრობაზე, რომელიც 1988 წელს გაიმართება სირიის არაბთა რესპუბლიკის დედაქალაქ დამასკში.

▼ ▼

ᲘᲛᲔᲠᲐᲚᲔᲜᲘ ᲐᲡᲔᲗᲘᲐ ᲝᲠᲯᲐᲮᲔᲑᲐᲨᲘ

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი Ი. ᲒᲝᲠᲒᲐᲚᲐᲫᲔ ᲒᲐᲛᲝᲪᲘᲝᲜᲓᲔᲑᲐ:

შუახვის რაიონის სოფელ ნიგაზეულში ასე დალოკავენ ხოლმე კაცს — ისე გაიხარე, როგორც ემინე აბაშიძის ოჯახიო. რით მიიქცეს ყურადღება აბაშიძეებმა? კაიქლობითა და ოჯახის სიმრავლით, ცამეტი შვილისა და 30 შვილიშვილის გაზრდით. ასეთი მრავალშვილიანობის მიუხედავად, ცოლ-ქმარი მთელ სოფელში გამოირჩეოდა თავდადებული შრომით, ალალპირობით, გულეთილობით, მეზობლის გამტანობით. იყვნენ სტახანოვური მოძრაობის ვეტერანები. ამ ოჯახის ცხოვრებაც და შრომაც ბევრისთვის მისაბაძი გახდა.

▼ ▼

ᲙᲔᲗᲘᲚᲘ ᲜᲐᲧᲝᲤᲘ

სამხრეთ ოსეთიდან ჩვენმა საკუთარმა კორესპონდენტმა გ. თედეიეშვილმა რედაქციას აცნობა:

აქაური მეგენერებისათვის ნაყოფიერი იყო 1987 წელი. მათ ყურძნის წარმოების დაკალება 123 პროცენტით შეასრულეს. საუკეთესო ხარისხის ყურძენი მოიყვანეს ცხინვალის რაიონის არეცეთსა და თამარაშენის საბჭოთა მეურნეობებმა.

მიუხედავად იმისა, რომ აქ ბოსტნეულის უხვი მოსავლის მოსაყვანად სათანადო ამინდები არ იდგა, ჯერ დიდთოვლობამ, მერე კოკისპირულმა წვიმებმა და, ბოლოს, ვეგეტაციმ შეაფერხა სოფლის მშრომელები, მაგრამ ზრუნვამ და მონდომებამ კეთილი ნაყოფი გამოიღო. ოღქის მებოსტნეებმა აწარმოეს გეგმით გათვალისწინებული 7700 ტონა ბოსტნეული. ცხინვალის რაიონის ეროდგისა და არეცეთის, ლენინგორის რაიონის წინაგარის საბჭოთა მეურნეობებმა ბოსტნეულის უხვი მოსავალი მოიყვანეს.

▼ ▼

ᲬᲐᲠᲘᲚᲘ ᲧᲐᲠᲘᲜᲪᲘᲡ ᲓᲔᲓᲐᲡ

წარილს ერთვის ფოტოსურათი: ქართველი ქაბუკი მხედარი სპატიო ყარაულში დგას არტილერისტი გმრის საფლავის კვარცხლბეკზე ალმართული სიმბოლური ქვეშეხის წინ.

წარილს ახლავს კურსანტის სამსახურებრივი დახასიათება, სამხედრო უწყების ოთხგზის ბეჭედდასმული ანკეტური ცნობები გამოცხადებულ მადლობათა შესახებ:

1987 წელი, 2 აგვისტო. წარმატებით გაწეული საყარაულო სამსახურისათვის;

1987 წელი. 14 სექტემბერი. ფრიადი პოლიტიკური მომზადებისათვის;

1987 წელი, 10 ოქტომბერი. საგანგებო სამსახურის გაწევისას სიბეჯითისათვის;

და ბოლოს.

1987 წელი, 6 ნოემბერი, გერმანულ შაბათობაში აქტიურობისათვის.

შვილის — ოთარ ივანეს ძე წიკლაურის წარმატებათა შესახებ დედას — ლეონა დიმიტრის ასულს სამხედრო ნაწილის ქვეგანაყოფის მეთაურები სწერენ:

„ნება გვიბძანეთ გულითადი მადლობა გამოგიცხადოთ კარგი შვილის აღზრდისათვის. მან სამხედრო სამსახურის გაწვევისას გვიჩვენა საუკეთესო თვისებები, სახმოდელო და პოლიტიკურ მომზადებაში მაგალითის მიმცემია თავისი ამხანაგებისათვის. ყოველივე საუკეთესოს გისურვებთ ცხოვრებაში, ჯანმრთელობას, ბედნიერებას, მშვიდობას“.

ხომ სასიხარულო საახალწლო მილოცვაა ქართველი დედისათვის საზღვარგარეთიდან?

რედაქცია გულითადად უერთდება ამ მილოცვას.

ᲛᲐᲓᲚᲝᲑᲐ

ᲐᲮᲐᲚᲘ წლის დადგომას ყველა ადამიანი ცდილობს საკუთარ ოჯახში, საკუთარ ბერკეტზე შეხვედროს. კეთილი ხურეულები, მოლოცვები, მხიარული სიმღერები თუ დარბაისლური საუბარი ცვლის ერთმანეთს.

მაგრამ არიან ადამიანები, რომლებიც ახალი წლის შემობრძანებას თავიანთ სამუშაო უნებებზე ხვდებიან. მათ მხოლოდ ერთი კეთილშობილური მიზანი ამოძრავებენ — თავიანთი მოვალეობის, პასუხისმგებლობის გრძნობით, ალალი შრომით უზრუნველყონ ახეთი გარემო და აღმოფხვრო, რომ თანამოძმეებს სრულდა არ გუნონ ახალი წლის პირველი ღამის სიხარული, ბედნიერება.

აი, ამ ახალი წლის ღამესაც მორიგი შრომითი ვაჟები გრძელდებოდა ცაწარმო გაერთიანება „თბილისპორტის“ საცდელ-ექსპერიმენტალურ პურ-ფუნთუშეულის კომბინატში. აქ ახი ტონა პური გამოცხვა.

თბილისის საკალაქთაშორისო ხატლიფოსო სადგურის კომუტატორის საამქროში კი ეს ღამე კიდევ უფრო დაძაბული იყო. მრავალ თბილისელს ეაყვ მეგობარი ან ახლობელი ქვეყნის ან მის კიდეს აქეთ. ბევრ მთაგანს ხურდა ტელეფონით მიელოცა ერთმანეთისათვის ახალი წელი... მარტოლაც. მთელი დატვირთვით მუშაობდა მედეა ელიზბარაშვილის ბრიგადის 26 მეელსტენე. მთ შორის იყვნენ ნაირა კიკაჩიშვილი, რიმა გრიგორიანი, ვალერია კუტალია და სხვები.

ჩვენი ქალაქის მშრომელთა ჯანმრთელობის სადარაჯოზე იდგნენ თბილისის ხასწრაფო და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების სადგურის მუშაკები: ცალკეში ბუშავა ეკიმოა 116-მა ბრიგადამ — 500-ზე მეტმა მედიცინის მუშაკმა.

ბადლობის მეტი რა გვეთქმის ახალი წლის პირველ დღეს ყველა კეთილშობილი ადამიანის მიმართ. მათი წილ-ხვედრიც მუდამ ბედნიერება იყვეს!

სურათებზე: პურის მცხობელი ლალი კორკოტაძე და ეკიმის დამზადებული ვაა ზუროაშვილი; ბრიგადირი გალინა მაგორიანი და მეელსტენე ვალერია კუტალია; ექიმი-რეანიმატოლოგი თეიმურაზ სოზიაშვილი.

ᲤᲔᲚᲘᲪᲘᲐ ᲙᲠᲘᲛᲡᲙᲘ.

ᲒᲣᲨᲘᲜ, ᲓᲦᲔᲡ, ᲮᲕᲐᲚ

ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲗᲝᲕᲚᲘᲡ ᲞᲐᲠᲐᲛᲘ?

ᲜᲝᲛᲐᲠᲘᲡ ᲘᲜᲢᲔᲠᲕᲘᲣ

ᲕᲘᲪᲘᲡ თბილისელი მეცნიერმუშაკის თარხნიშვილის (ასე გვგვეცნო იგი ტელეფონით) ამ კითხვის პასუხს ოთვისმენდით, ჯერ ის გავარკვიოთ, თუ რატომ დაიბადა იგი ხაახალწლო ხამზადის დღეებში.

ყველაფერი 30 დეკემბრის ნოემბრში დაბეჭდილ ფოტომასალის მოპყვა, რომელშიც მკითხველს ვაუწყებდით, რომ საწარმოო გაერთიანება „თბილისკონდიტერმა“ წარმატებით დაამთავრა ხუთწლედის მეორე წლის პროდუქციის გამოშვების გეგმა და რომ აქაურმა მუშაკებმა მომზმარებელს სხვადასხვა ასორტიმენტის ტკბილეული გაუგზავნეს.

ამ ინფორმაციას და ქალაქის გასტრონომების დახლების სიცარიელეს შორის გაჩენილი შეუსაბამობა გახდა რედაქციაში მკითხველთა ტელეფონის ზარების მიზეზი, რომლებიც ამ პარადოქსის ახსნას გვთხოვდნენ. მოგვესენებათ, ლოგიკა და პარადოქსი საახალწლო სუფრას ვერ შეელის, მას ტკბილეული ამშვენებს.

კითხვა, რომელსაც ესე ერთობად გვესვამდნენ ტელეფონით გაზეთის მკითხველება, რედაქციამ საწარმოო გაერთიანება „თბილისკონდიტერის“ გენერალურ დირექტორს ვლადიმერ ცაგარეიშვილს დაუსვა.

— რით აიხსნება, რომ, ერთი მხრივ, საწარმო გეგმებს ასრულებს, მეორე მხრივ კი ხალხს სასურველი პროდუქცია საკმარი რაოდენობით არა აქვს?

— ჩვენები რომ გადაჭარბებით შეგასრულეთ, ეს ფაქტია. თბილისის ხავაჭრო ქსელში 30 დეკემბრისათვის 460-ის ნაცვლად 560 ტონა ტკბილეული იყო შეტანილი. უფრო მეტიც, ეგრეთ წოდებულ სადღესასწაულო დავალებას, რომელიც სპეციალურად ახალი წლისათვის ტკბილეულთან მომარაგებას ითვალისწინებდა, ოცი პროცენტით გადავაჭარბეთ. ის განსაკუთრებულად მაღალხარისხოვანი პროდუქციაა, რომელიც გამორჩეულად მოსწონს მომხმარებელს, რასაკვირველია, ამდენი ვერ გამოდის, რომ ყველას ეყოს, ეს ბევრ პრობლემასთან არის დაკავშირებული...

თბილისური ბომბონიერი, რბილად შეფუფული მოყოლადი, მარმელაც, მეტად ხარისხოვანია. ამბობ რა გასაკვირია, რომ იგი მარტო დღესასწაულის დღეებში კი არა, ჩვეულებრივ სადგ დღეებშიც ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნილებას.

— მაშ, რა შეგვიძლია ვუთხრათ სანუგეშო ჩვენს მკითხველებს? — კვლავ ვეკითხებით დირექტორს.

— ახალი წლის მესამე კვარტალში ჩვენს საწარმოში ამუშავდება დასავლეთგერმანული ფირმის „ვინნერერ ი დიუნებერის“ გამოშვებული ახალი საწარმოო ხაზი, რომელიც საათში ტონაზე მეტ მაღალხარისხოვან კამფეტს გამოუშვებს. ეს უკვე რეალური საფუძველია ჩვენს ნაწარმზე ხალხის მოთხოვნილების მაქსიმალურად დაკმაყოფილებისათვის.

ვერწმუნოთ, ძვირფასო მკითხველო, ნთქვამს და დავიჯეროთ, რომ საწარმოო გაერთიანება „თბილისკონდიტერი“ წარმატებით გაართმევეს თავს ყველა პრობლემას — თვითდაფინანსებასა და თვითანაზღაურებაზეც გადავა, ახალ ხაზსაც დაამონტაჟებს და ხალხს მის მოსაწონ ნუგბარსაც შესთავაზებს ასარჩევად, ისიც ვისურვოთ, რომ ვაჭრობის ქსელიც უფრო კეთილსინდისიერად მოეკიდოს როგორც სადღესასწაულო, ისე ჩვეულებრივი, ყოველდღიური ვაჭრობის ორგანიზაციას. რედაქცია კი თავისთვის მოიტოვებს იმედს, რომ მომავალი, 1989 წლისათვის სამზადისის პერიოდში ეს პრობლემა მაინც ადარ შეგვაწუხებს, და თუ ვინმე დაგვიჯავსს, კი არ შემოგვიჯავლს, მხიარულად გვეტყვის — გეოლოგავთ ახალ წელს, მეგობრებო!

Ზ. ᲩᲐᲠᲘᲫᲐᲨᲕᲘᲚᲘ.

ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲐ: ᲠᲐᲓᲘᲙᲐᲚᲣᲠᲘ ᲠᲔᲤᲝᲠᲛᲐ

ᲒᲐᲠᲓᲕᲔᲕᲐ

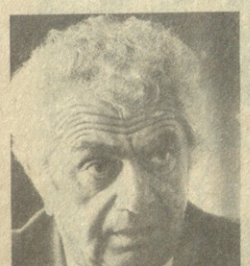

„ᲡᲐᲥᲐᲚᲐᲚᲓᲛᲐᲠᲔᲕᲘᲜᲘ“ საწარმოო გაერთიანების უკანასკნელი წლების საქმიანობა, მისი შრომითი კოლექტივის მიღწევები რეტროსპექტივის გზაზე, წარმოების სოციალური სფეროს განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხები ყურადღების ცენტრში მოექცა. დიდი რეფერენციით მოპოვებულ წარმატებებს თავისი ეფექტი ისტორია ამშვენებს და, ბუნებრივია, მისი განზოგადება თუ წამოწევა, ყველას კეთილისმყოფელად გადაქცევა თითოეული ჩვენგანის საქმეა.

თავისი არსებობის ნახევარი საუკუნის მანძილზე საწარმომ განვითარების რამდენიმე ეტაპი განვლო. დაახლოებით 40 წლის განმავლობაში ეძიებდა იგი ჩამორჩენილობან თავის დაღწევის საშუალებას. მთავარი მიმართულება და მიზანი ერთი იყო: დაგეგმვისა და ეკონომიკური სტიმულირების ადრე გამბატონებული, ზევიდან დაპროგრამებული ძმიდ და მოუქნელი სისტემის რკალის გარღვევა, დიფერენციალური, სტაბილური მაჩვენებლების მკონე საწარმოს პოზიციებზე გასვლა. ახლა სიამაყით შეიძლება ითქვას, რომ მიზანი მიღწეულია.

1974 წლიდან ენგურის ცელულოზა-ქაღალდის კომბინატი მოგვეგებია, თუმცა შემდგომ წლებში საკუთარი სახსრების ნაკლებობის გამო სახელმწიფოსაგან დოტაციასაც იღებდა.

საწარმოს ახალი ერა იწყება 1984 წლიდან, როცა კოლექტივმა მთლიანად უზრუნველყო საკუთარი თავი. ახლა კომბინატი ყოველწლიურად უშვებს 75 მილიონი მეტოთს ძირითადი სახეობის 15 დასახელების პროდუქციის მანეთის სასაქონლო ნაწარმზე 83 კაპიკი დანახარჯით. ყოველწლიური მოგება შეადგენს 12 მილიონ მანეთს.

კოლექტივში ახალი, სარეკონსტრუქციო ფუ შესაცელელ დანადგარ-მოწყობილობის და რაციონალიზატორული წინადადებების ეფექტიანობას წინასწარ გულდასმით განიხილავენ, ერმად ანალიზებენ და შემდეგ ნერგავენ წარმოებაში. თანამედროვეობის ჩრინციპული მოთხოვნა მოდერნიზაცია, ავტომატიზაცია, მაგრამ, თუ ეს ეკონომიკურ ქერაში არ არის გაანგარიშები და დასაბუთებული, წარმოებას გაკოტრება ,რ ასეფ ,ა. ეს კარგად ესმით კომბინატს ხელმძღვანელებს, ეკონომიკური და ტექნიკური სამსახურის მუშაკებს.

გაფართოებული კვლევწარმოების უზრუნველყოფა, საკუთარი სახსრებით მშრომელთა მოთხოვნებისა და ინტერესების დაკმაყოფილება — ეს გაერთიანების კოლექტივის მიზანი.

თვითდაფინანსების პირობებში კოლექტივის საწარმოო საქმიანობის ძირითადი მმართველობა მეცნიერულ-ტექნიკური მიღწევების უწყვეტ ნაკადად დანერგვა. ეს არ არის მორალურად და ფიზიკურად მძიმეელებელი მოწყობილობის ფრაზა ,ეს ,ა ,ა მოდერნიზება, წარმოების ტექნოლოგიური პროცესების სრულყოფა, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესება. ... ტექნიკური განახლების პრ[illegible] ... ელები და [illegible] ... ეველთვის [illegible] ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა. ... ,ა.

წინ, ეხოლოდ წინ!

პუბლიცისტის ჩანაწერები

ახალი ფლის ეშხის განდას მუდამ თანა სდევს განვლილის ავ-კარგის განსჯა, გარკვევა, შეფასება.

ასეთია ბუნება კაცისა, რომელიც მომავალს ჭვრეტს, წინ მიდის, მაგრამ გამოვლილ გზაზე მაინც გახედავს ხოლმე თავის ნაკვალევს.

გახედავს და დააკვირდება კიდეც.

საჭიროა ეს.

იმიტომაც არის საჭირო, რომ წარსულის გამოცდილებამ გასავლელი გზით სიარული გაგვიადვილოს, მოსალოდნელი სიძნელეებისა და დაბრკოლებების დაძლევაში დაგვეხმაროს, წინსვლის მიზნებისა და ამოცანების გამოკვეთა შეგვაძლებინოს, რათა ახალი და მომდევნო წლები კიდევ უფრო ბედნიერი იყოს თითოეული ჩვენგანისა და ერთად ყველა-საფერის.

1988 წელი.

იგი მესამეა ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების რეკონსტრუქციის შინაარსის მატარებელი გარდაქმნის გზის დასაწყისიდან, რომელშაც სტარტი **1985** წლის გაზაფხულზე აიღო და მერვე ათწლეულში გადადგომის „ბაუწყებელიცა“ დიდი ოპტიმიზმის სოციალისტური რეკონსტრუქციის გამარჯვებიდან.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის **70-ე** წლისთავის იუბილე გასული წლის ღირსსახსოვარი მოვლენა იყო.

— იუბილე სიამაყის მომენტია.

—იუბილე ხსოვნის მომენტია,

— იუბილე განსჯის მომენტია.

— იუბილე მომავლის ჭვრეტისა არის.

სოციალისტური მშენებლობის საერთო ფერხულში ჩაბმულმა საბჭოთა საქართველომ საბჭოთა დიდ სამშობლო გაერთიანებულ სხვა ერებთან ერთად თავისი ღირსეული წვლილი შეტანა მიღწეულ წარმატებებში, მაგრამ ვერც იმას ასდგა, რამაც გარდაქმნის საჭიროების გზაზე დაგვაყენა, რამეთუ:

— გარდაქმნა — ეს არა მარტო წინა პერიოდის უძარცხნის და კონსერვატიზმის თავიდან მოშორება, დაშვებული შეცდომების გამოსწორება, არამედ საზოგადოების ორგანიზაციის იმ ნიშნებისა და მუშაობის იმ მეთოდების დაძლევაცაა, რომლებიც ისტორიულად შეზღუდული, ყავლგასული იყო.

მრავალეროვან სახელმწიფოში გაერთიანებული ხალხის ხვედრია ეს.

და მიუხედავად ამისა, მაინც უნდა ვეეცადოთ, ავიდგეთ და თავიდან ავიიღოთო ყოველივე ის, რის აცდენაც შეგვიძლია და რასაც აუნაზღაურებელი დანაკარგები მოსდევს.

გასულ წელს, უკვე **150** წლის ასაკში ილიამ კვლავ ამოგვძახა: „რა ვაკეთეთ? რას ვშვრებოდით?“ ეს იგი, უწმენდ რა აკეთეთ? რას შვრებოდითო?

ქართულ პერიოდულ პრესაში წამოჭრილმა ამ საკითხმა დიდი რეზონანსი და აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია. ეს ბუნებრივიცაა, მაგრამ პირველსავე რეაქციამ ცხადყო, რომ კვლავ იმძლავრა ჩვენთვის ჩვეულმა ამბიციურობამ, რასაც შედეგად ნაწილში მთელის დაუნახაობა მოჰყვა. „პრესტიჟის დაცვამის“ მოჩვენებითმა შიშმა თვალები გაგვიფართოვა და მოგვიჩვენა, რომ ჩრდილიც მიგვიყენებია, გამოგვრჩენია კიდეც; რაღაც კი საერთოდ სინამდვილეს არ შეეფრქვა და სხვა მისთანა. პირველი შთაბეჭდილებით გამოწვეული ემოციები კაცს ზოგჯერ ცუდ სამსახურს უწევს. მერე კი, როცა გამოფხიზლებულები, დდინჯებულები და დაფიქრებულები ჭვრეტენ ეს ფენომენი, ეს ფენომენი ეროვნულ ნაკადულ-ნაკადულ ერთ-ერთ ალაგას ერთ-ერთ ადგილზე ერთ-ერთ ადამიანს ეფინებიან

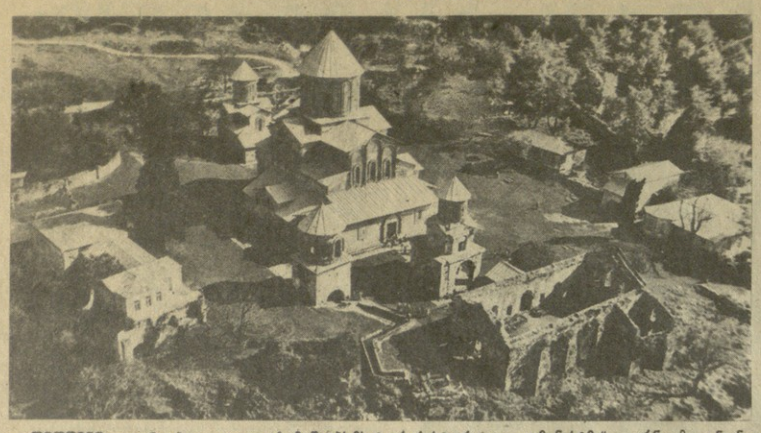

...ალაშენა ალმაშენებელმან!

გელათი

დიდშენი, დიდნაგები, დიდშეენერი... ეს ზედსართავები ზედმიწევნით გამოხატავს ქართულ ხუროთმოძღვრულ ნაგებობათა, მეტადრე გელათის ხასიათს. ამ სიტყვებს ხშირად შეხვდები ვახუშტი ბაგრატიონთან, რომელიც წარსულში ჩვენი უთრგულესი მეგზურია.

...დავით ალმაშენებლის კუბა გელათის ეკეზიად გრძელდება. ეს ქუთაისის ბოლოა და დასაწყისი იმ ხატოვანი კუთხისა, რომლის პირველმხილველს აღტაცებით უთქვამს: „ოო, კრება ესე კეთილშუენიერ ადგილ არს!".

ერთი ძველი გადმოცემის მიხედვით, ეს აღტაცება უშუალოდ დავითს უნდა მიეწეროს, სხვალასო ადგილის ძენაშინ არჩევანი ელის ქვეზე რომ შეუდგია.

ოო, კრებაო...

დიახ, ეს ოკრიბაა! და მალე, მარეკვნე. ელის ქვედან მეუფედ მზრალი გელათიც გამოჩნდება; იქ, წყალწიოელას გაღმა „ბორის კალთას, არს ეკლესია ყოველად წმიდის ღვთისმშობლისა, დიდშეენერი, დიდნაგები და ქმნული შიგნით სოფიის ანენჯითა. გუმბათიანი კეთილ-შუენერს ადგილსა", —ბრძანებს ვახუშტი ბაგრონიშვილი და დასძენს: „აღაშენა ალმაშენებელმან დავით მეფემან და უწოდა სასუფეველს ბენაათი, და აწ უწოდებენ გელათს".

1106 წელს განუზრახავს დავითს ამ საგანმანათლებლო კერის მშენებლობა, მისივე უენობი მემატიანეს სიტყვით, ისედაც გამორჩეულ, უნაკლო ადგილზე, გელათს „რომელსა შინა ვითარეა მეორე ცი გარდართხა ტაძარი ყოველად წმინდისა და უფროსად კერთნეულისა დედისა ღმრთისა, რაბამ რამე აღმატებული ყოველთა წინანდელთა ქმნულთა"..

უაღრესი მოწიწებით, ლამის ფეხაკრეფით შედის გელათში ბალავანში ყოველი ქართველი, რადგან იქ განისვენებენ თვით ალმაშენებელი, გიორგი ლაშა, რუსუდან, დავით ულუ და დავით ნარინი და, ვახუშტი ბატონიშვილისავე ღრმა რწმენით, თამარიც... (ეს ფიქრი ყველა ქართველის გულში დაბუდებულა ნუსხით თუ უნებლიეთ... ეგებ ოცდამეერთე საუკუნის წილ-ზედერია თამარისა და რუსთაველის საფლავების პოვნა?).

გელათში პირველი მისვლა გამახსენდა. მაშინ ხის დიდი ჭიშკარი დგებანელი იყო, ზარზე მიბმული თოკის კუდისთვის უნდა ჩამოგეკრთა ხელი და ამ ზარის ხმაზე, როგორც ზღაპრში, ისე იხსნებოდა კარი — თითქოს ფრესკაში გადავსახლდი... ამ ზღურბლზე გადახტიკეს ახლაც მაღელვებს. კვიპაროსი ტაძარს გასჯიბრება, გაუსწრია კიდეც ბუმბათის წვერისათვის. ამ საკანში განსაკუთრებული სიმუყდრე